

Bladins
Gymnasium

**Plan mot diskriminering,
kränkande behandling och
hedersrelaterat våld och förtryck
24/25 Bladins Gymnasium**

Skolans arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering

Plan mot diskriminering, kränkande behandling och hedersrelaterat våld och förtryck

Huvudmannen ska upprätta en plan mot diskriminering, kränkande behandling och hedersrelaterat våld och förtryck en gång per år

Planen ska innehålla:

- En översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.
- En redogörelse för vilka åtgärder som verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året.
- En redogörelse för hur man genomfört de åtgärder man planerat i föregående års plan.

Planen bör innehålla följande:

- Vem som är ansvarig för att åtgärderna genomförs och hur dessa ska följas upp och utvärderas.
- Verksamhetens mål.
- Verksamhetens rutiner för akuta situationer.
- En redogörelse för hur elever ska medverka i arbetet med aktiva åtgärder.

(Källa: 6 kapitlet 8 § skollagen)

Diskriminering och annan kränkande behandling

Definition diskriminering

Enligt diskrimineringslagen är diskriminering förenklat att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha sin grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Diskriminering kan ske:

- **Direkt:** Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan.
-
- **Indirekt:** Att någon missgynnas genom verksamhetens tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt.
- **Sexuella trakasserier:** Ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.
- **Trakasserier:** Ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.
- **Bristande tillgänglighet:** Att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till ekonomiska och praktiska förutsättningar, andra omständigheter av betydelse.
- **Instruktioner om att diskriminera:** Om någon ger en order eller instruerar en person i beroendeställning (ex. anställd) att diskriminera någon annan.

Annan kränkande behandling: Ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker en elevs värdighet.

Kränkande behandling kan till exempel vara:

- Om någon skickar elaka mail, sms eller annan plattform inom sociala medier
- Om någon upprepade gånger blir retad för något
- Om någon inte får vara med de andra
- Våld, som slag, sparkar, knuffar och hot

Om kränkningar sker flera gånger brukar det ibland benämnas som mobbning.

Hedersrelaterat våld och förtryck

Begreppet hedersrelaterat våld och förtryck kan ske:

- Genom hot, tvång och våld i hederns namn i syfte att begränsa en persons handlingsutrymme för att upprätthålla gruppens heder.
- Genom sanktionerat eller kollektivt utövat hedersrelaterat våld och förtryck. Det kan innebära att en hel familj, släkt, grupp eller en församling kan medverka till eller ställa sig bakom våldet.

Vem är utsatt?:

- I stor utsträckning utsätts flickor/kvinnor för hedersrelaterat våld och förtryck, men även pojkar/män är utsatta.
- Pojkar/män kan få en central roll i att kontrollera kvinnliga gruppmedlemmars beteende. Det är då viktigt att även se denna utsatthet när de tvingas ta en sådan roll då det påverkar deras eget livsutrymme.
- Hedersrelaterat våld och förtryck utförs kollektivt och kan bidra till att gränserna mellan den som utsätts och den som tar rollen som förövare kan suddas ut. De som själva medverkar till våldet kan samtidigt själva vara utsatta.

Att bryta mot systemet ställer höga krav på individen och då behöver samhället ställa upp med stöd och skydd. HBTQI+-ungdomar benämns ofta som en särskilt utsatt grupp.

Skolans uppdrag

Diskrimineringslagen har till ändamål att motverka diskriminering och att främja lika rättigheter och möjligheter utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Skolans verksamhet får inte diskriminera någon elev som deltar eller söker till verksamheten.

Skolan har ett ansvar att arbeta förebyggande. Diskrimineringslagen beskriver att skolan ska arbeta för att främja lika rättigheter och möjligheter för elever genom **aktiva åtgärder**. Genom aktiva åtgärder ska skolan arbeta förebyggande och främjande för att motverka de sju diskrimineringsgrunderna.

Diskriminering får inte förekomma i skolan. Därför har skolan ett ansvar för att elever inte blir utsatta för diskriminering. Skolan har en skyldighet att utreda och vidta åtgärder mot trakasserier. Om skolans personal får kännedom om att en elev anser sig i samband med verksamheten ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier, är skolan skyldig att utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserier och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra trakasserier i framtiden. Behandling som är kränkande men som inte har något samband med en diskrimineringsgrund regleras i skollagen.

Aktiva åtgärder

Enligt diskrimineringslagen ska skolans arbete med aktiva åtgärder omfatta samtliga diskrimineringsgrunder och bedrivs i fyra steg. Bladins gymnasium ska:

1. **Undersöka** den egna verksamheten för att upptäcka om det finns risker för diskriminering (inklusive trakasserier och sexuella trakasserier) eller andra

hinder som motverkar elevernas lika rättigheter och möjligheter. Dessa hinder kan faktiska hinder eller hinder i form av attityder, normer och strukturer.

2. **Analysera** orsakerna bakom de risker och hinder som upptäckts.
3. **Åtgärda** för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter.
4. **Följa upp och utvärdera** arbetet.

Utvärdering av aktiva åtgärder läsår 23/24

Mål:	Åtgärd/Aktivitet:	Genomfört:
Skapa förutsättningar för goda relationer och tydlighet gällande stöd och information om utbildningen.	<p>Skapa en tydlig planering för mentorsdagar för blivande årskurs 1-elever.</p> <p>Skapa en referensgrupp som arbetar med en gemensam struktur för att öka kvaliteten på utvecklingssamtalen</p>	<p>Pågående</p> <p>Genomförts och testats med pilotklasser</p>
Skapa förutsättningar för en ökad upplevelse av gott bemötande elever emellan.	<p>Normkritiskt arbete i klasserna kopplat till sexualitet, samtycke och relationer.</p> <p>Tydliggöra för eleverna vad delaktighet och inflytande innebär inom ramen för undervisningen.</p> <p>Aktivt arbete för att öka elevernas delaktighet och inflytande inom ramen för undervisningen.</p> <p>Fortsatt arbeta systematiskt utifrån diskrimineringsgrunderna och kränkande behandling i form av värdegrundslektioner.</p> <p>Öka verksamhetens multiprofessionalitet i att vidareutveckla elevhälsoteamets veckovisa möten genom att bjuda in mentorer från varje årskurs regelbundet.</p> <p>Trygghetsrådet ska bjuda in två elevrepresentanter från varje årskurs och genomföra 6-8 träffar under läsåret 23/24.</p> <p>Fler lärare ges möjlighet att vara pilotmentorer i Prorenata</p>	<p>Pågående</p> <p>Genomfört</p> <p>Pågående</p> <p>Pågående</p> <p>Ej genomförts, enbart vid behov</p> <p>Genomfört, 4 tillfälle</p> <p>Genomfört</p>
Skapa förutsättningar för en ökad upplevelse av studiero och arbetsro under lektionstid.	<p>Revidering av skolregler.</p> <p>EHT ska bjuda in mentorer regelbundet till EHT-möten.</p>	<p>genomfört</p> <p>ej genomfört</p>

Utvärdering av innevarande läsår

Personalens utvärdering visar att planering av mentorsdagar för blivande årskurs 1-elever varierat mellan de olika klasserna. Mentorerna har planerat för dagarna och genomfört aktiviteterna med de nya klasserna. Under utvärderingen framkommer att några av klasserna varit mer nöjda med dagarna än andra klasser.

Ett utvecklingsarbete har påbörjats för att arbeta med att eleverna ska uppleva utvecklingssamtalen som mer meningsfulla. Under läsåret implementerades en ny mall för utvecklingssamtalen som testades i utvalda klasser. En pilotgrupp har arbetat med detta under läsåret och har ställt fördjupande frågor till eleverna angående utvecklingssamtalen. Elevsvaren visar att eleverna upplever att de har en god kontakt med undervisande lärare, att de får feedback löpande och är informerade om hur det går i de olika kurserna. De upplever att utvecklingssamtalen kan vara bra för att få studietips eller hjälpa elever som har det svårt kunskapsmässigt. Eleverna lyfter även att samtalen är bra för att vårdnadshavare ska få inblick i skolsituationen. Däremot upplever eleverna att om de inte har dessa behov så har de inte så stor hjälp av utvecklingssamtalen. Utifrån elevernas svar kan vi fastställa att behovet att utveckla utvecklingssamtalen inte är så stort som trivsel- och kvalitetsenkäten indikerar. Däremot kan det finnas behov av att vidare förändra formen så att det bättre passar elevernas behov.

Trygghetsrådet har träffats vid fyra tillfällen innevarande läsår. Antalet träffar har minskat från föregående läsårs åtta tillfällen. Framöver kommer trygghetsrådet fortsatt att träffas fyra gånger per läsår då åtta träffar ansågs för mycket. Representanterna har fått en internutbildning i Diskriminering och normer, arbetat utifrån cases och etiska dilemman, genomfört en analys av höstterminens trivselenkät samt analyserat föregående läsårs kränkingsstatistik.

Personalens utvärdering visar att arbetet med att öka elevernas delaktighet inom ramen för undervisningen pågår. Personalen uppger att de ger eleverna valmöjligheter gällande lektionsupplägg i den grad det är möjligt. Parallellt pågår arbetet med att tydliggöra för eleverna vad delaktighet och inflytande inom ramen för undervisningen innebär. Personalen upplever att eleverna kan misstolka hur inflytande och delaktighet tillämpas.

Elevhälsoteamet har inte bjudit in mentorer till elevhälsomöten regelbundet. Enskilda mentorer har, vid behov, bjudits in då en återkommande tid inte har varit möjlig till följd av schematekniska skäl.

Personalens utvärdering visar att samtliga trivselhöjande åtgärder genomförts. Personalen ger ett förslag på åtgärd utifrån relationen till mentor, att införa "lära-känna" samtal i början av årskurs 1. Samtliga klasser har gått igenom skolans ordningsregler och eleverna har haft möjlighet att ge synpunkter och förslag på ändringar.

Elevernas upplevelse av trygghet i skolan är något högre jämfört med föregående läsår. Eleverna upplever fortsatt ett gott bemötande av lärare och övrig personal på skolan. Personalens utvärdering visar att styrda klassrumsplaceringar för elever i åk 1 fortsatt har upplevts som en positiv åtgärd, åtgärden kommer att fortgå under kommande läsår.

Personalens utvärdering visar att normkritiskt arbete kopplat till sexualitet, samtycke och relationer är genomfört. Personalen belyser att arbetet är ständigt pågående och implementeras i varierande

utsträckning beroende på kurs. Arbetet är formulerat i dokumentet:

☰ Sexualitet, samtycke och relationer i vår undervisning

Under året har fler lärare varit pilotmentorer i Prorenata, utvärderingen visar att de lärare som fått tillgång till Prorenata upplever detta som en positiv resurs. Några lärare lyfter att de vill använda Prorenata mer frekvent framöver. Fler lärare kommer att erbjudas möjligheten att vara pilotmentorer i Prorenata. Den långsiktiga målsättningen är att samtliga klasser kommer ha mentorer som har tillgång till mentorsfunktionen i Prorenata.

Coexist har bjudits in till religionsundervisningen. Psykologikursen har bjudit in föreläsare med fokus på bipolär sjukdom, psykodynamisk terapi, kroppspositivism, etc. Sociologi- och kriminologikursen har haft besök av föreläsare från kriminalvården. Samhällskunskapsundervisningen har bjudit in Sara Karlén, doktorand på Institutionen för idrottsvetenskap.

Mentorerna har gått igenom skolans PDK med sina klasser och berättat om hur skolan hanterar kränkande behandling. Värdegrundslektioner utifrån normer/maktstrukturer och diskriminering har genomförts utifrån behov i de olika årskurserna. Värdegrundslektioner utifrån stress och studieplanering har genomförts i årskurs 1.

Elevhälsoplanen och skolans PDK har revideras inför läsåret 24/25. Tillägg i årets PDK har gjorts enligt skolverkets nya skrivelser kring hedersrelaterat våld och förtryck. Personalen har även medverkat på en workshop med Kompetenscentrum för att öka kunskap och medvetenhet kring hedersrelaterat våld och förtryck inför läsåret 24/25.

En elevhälsokväll riktad till vårdnadshavare har genomförts i skolans regi under höstterminen 2023 där information presenterats kopplat till studieteknik, ungas alkoholvanor och gästföreläsare från FMN som talat om ungas narkotikavanor.

1. Undersöka

Bladins gymnasium är ansvariga för att undersöka verksamheten och upptäcka eventuella risker för diskriminering (inklusive trakasserier och sexuella trakasserier) eller andra hinder som motverkar elevernas lika rättigheter och möjligheter. Dessa hinder kan bestå i faktiska hinder eller hinder i form av attityder, normer och strukturer.

Undersökningen under läsåret 23/24 har bestått av följande delar:

- Trivselenkäter genomförda i samtliga klasser under ht23 och vt24. Syftet med enkäterna är att undersöka elevernas upplevelse av trivsel, trygghet och diskriminering.
- Elevintervjuer genomförda med två elevrepresentanter från varje klass under under läsåret för att få en fördjupad förståelse av svaren från trivselenkäterna.
- Utvärdering av trivselenkäterna genomförd under Junidagarna tillsammans med skolans personal.

- Utvärdering av årets PDK genomförd under Junidagarna tillsammans med skolans personal.
- Trygghetsrådet - arbetar löpande med att identifiera risk- och friskfaktorer på skolan.
- Hälsoenkät i skolsköterskans regi för elever i årskurs 1.
- Mentorssamtal
- Utvärdering av läsårets ärenden i Draftit - skolans digitala verktyg för att hantera anmälan om diskriminering och kränkande behandling. Verktuget gör det möjligt att identifiera och kartlägga otrygga miljöer där diskriminering och kränkande behandling förekommer.
- Undervisnings- och överlämningskonferenser under ht23 och vt24. EHT träffar samtliga lärare för att få en övergripande bild om vilka attityder, normer och strukturer som förekommer i respektive klass på gruppnivå.
- Skolkonferenser 3-4 ggr/läsår där rektor träffat elevrepresentanter

2. Analysera

Skolans trivselenkät

Svarsfrekvensen för årskurs 1: 95%, årskurs 2: 77% och årskurs 3: 79%. Klasser med lägre svarsfrekvens är SA22 (61%) och BET21 (69%). Svarsfrekvensen är dock tillräckligt hög för att utgöra ett statistiskt underlag.

Analys

Information om utbildningen

Eleverna upplever "till stor del" att lärarna förklarar vad de behöver kunna i de olika ämnena. Pojkar har skattat något högre än flickor i frågan. Pojkar tycker sig få veta hur det går i skolarbetet "helt och hållet" eller "till stor del". Flickor har skattat något lägre, majoriteten anger att de får veta hur det går i skolarbetet "till viss del". Eleverna är något splittrade gällande utvecklingssamtal. Majoriteten upplever att utvecklingssamtalen hjälper "ganska lite". Återigen har pojkar skattat högre än flickor. Pojkar tycker överlag att de hjälper "till stor del" eller "helt och hållet". Flickor tycker att de hjälper "ganska lite".

Elevernas utvärdering visar att utvecklingssamtalen ofta upplevs som onödiga. Årskurs två uttrycker önskemål kring mer individuell feedback från undervisande lärare under utvecklingssamtalen.

Ett utvecklingsområde är att samla in mer information från undervisande lärare inför utvecklingssamtalen för att säkerställa att eleverna får en övergripande bild av sina studier.

Stimulans

Eleverna tycker att lärarna varierar lektionerna "till viss del" eller "till stor del". Pojkar upplever i större utsträckning än flickor att lektionerna är varierade. Eleverna anger att lärarna "till stor

del” får dem att tro på sig själva i skolarbetet. Skattningen ligger på samma nivå för pojkar och flickor. Eleverna tycker att lärare gör dem intresserade av skolarbetet “ibland” eller “ofta”. Flickor har skattat lägre än pojkar med störst andel svar på “ibland”. Pojkar har framförallt svarat “ofta” eller “ibland”. Eleverna tycker i stor utsträckning att de får tillräckliga utmaningar i skolarbetet. Majoriteten har svarat “ofta” eller “alltid”.

Eleverna kopplar minskat intresse för skolarbetet till enformiga lektioner i sin utvärdering av trivselenkäten. Flera elever upplever att de tappar intresset om undervisningen inte är tillräckligt varierad.

Ett utvecklingsområde för ökat intresse för skolarbetet är att arbeta för att öka variation av lektioner så att eleverna får arbeta på olika sätt.

Stöd

Eleverna upplever att lärarna förklarar vad som ska göras på lektionen så de förstår i stor utsträckning. Både pojkar och flickor har skattat högt i frågan. Eleverna får “ofta” det stöd de behöver under lektionerna. Både pojkar och flickor har skattat högt, men flickor ligger något lägre med fler svar på “ibland”.

Majoriteten av eleverna upplever “ibland” eller “sällan” att skolarbetet är alldeles för svårt. En av sju elever upplever “ofta” att skolarbetet är alldeles för svårt. Flickor har skattat lägre än pojkar. Trots att eleverna upplever att skolarbetet kan vara för svårt upplever de “till stor del” att de får den hjälp de behöver för att klara skolarbetet.

Elever i årskurs 1 upplever, i sin utvärdering av trivselenkäten, att övergången från högstadiet till gymnasiet är svår.

Ett utvecklingsområde är att mer systematiskt arbeta med eleverna i årskurs 1 för att begripliggöra vilka krav som ställs på elever som börjar på gymnasiet (fokus kursbetyg).

Kritiskt tänkande

Eleverna tycker att lärarna pratar “väldigt mycket” eller “ganska mycket” om källkritik. Flickor något mindre än pojkar. Eleverna tycker överlag att de får öva på att diskutera frågor där man kan tycka olika “ganska mycket”. Flickor har skattat lägre med fler svar på “ganska lite” medan pojkar i större utsträckning svarat “väldigt mycket”.

Eleverna i naturklasserna upplever i mindre utsträckning att de får diskutera frågor där man kan tycka olika. Utvärderingen visar att de flesta elever inte ser bristen på diskussion som något negativt då det lämpar sig bättre för samhällsvetenskapliga ämnen.

Ett utvecklingsområde för naturklasserna är att eleverna behöver ges utrymme att diskutera frågor där de kan tycka olika.

Bemötande - lärare

Eleverna skattar mycket högt gällande lärarnas likabehandling av elever utifrån kön. Flickor har skattat något högre än pojkar i frågan. Några få elever har svarat “inte alls” på frågan. Skolan har några elever som inte identifierar sig som flicka/pojke. En möjlig förklaring är att dessa elever har hamnat i skymundan och därför anger “inte alls” i frågan. Majoriteten av eleverna känner sig “aldrig” orättvist behandlade av lärare eller andra vuxna på skolan. Både pojkar och flickor har skattat mycket högt i frågan, flickor något högre än pojkar. Eleverna tycker “till stor del” eller “helt och hållet” att deras åsikter tas på allvar av lärarna. Flickor har även här skattat något högre än pojkar.

Frågor gällande lärares likabehandling av elever utifrån etnicitet, trosuppfattning och sexuell läggning har alla skattats högt av eleverna. Majoriteten svarar att lärarna behandlar eleverna lika “helt och hållet”. Flickor har skattat något högre än pojkar på frågorna.

Bemötande - elever

Eleverna tycker att de bemöter varandra på skolan “ganska bra”. Både flickor och pojkar har skattat högt på frågan. Elevernas bemötande av vuxna på skolan är också skattat högt. Flickor har skattat något högre. Eleverna tycker att de behandlar varandra lika oavsett kön/könsidentitet “helt och hållet” eller “till stor del”. Flickor har skattat högre än pojkar i frågan.

Frågor gällande elevernas likabehandling av varandra utifrån etnicitet, trosuppfattning och sexuell läggning är högt skattade. Merparten av eleverna svarar att de behandlar varandra lika “helt och hållet” eller “till stor del”. En av fem elever har svarat “vet inte” på frågan rörande sexuell läggning vilket kan påverka resultatet. Flickor har skattat samtliga frågor högre än pojkar.

Elevernas utvärdering visar att eleverna kan bli bättre i sitt bemötande till varandra genom att vara mer inkluderande, visa respekt och vara snälla mot varandra.

Ett utvecklingsområde är att fortsatt arbeta normkritiskt med eleverna kopplat till diskrimineringsgrunderna.

Inflytande

Eleverna tycker att de får vara med och påverka hur de ska arbeta på lektionerna “ganska mycket” eller “ganska lite”. Pojkar skattar frågan högre än flickor med fler svar på “ganska mycket” och “väldigt mycket”. Eleverna upplever att de vuxna på skolan lyssnar på förslag från eleverna “ganska mycket”. Skattningen är jämn mellan pojkar och flickor men fler pojkar har svarat “väldigt mycket” på frågan.

Eleverna uttrycker att de vill ha mer inflytande över hur de arbetar på lektionerna. Återkommande i flera klasser är att eleverna upplever lektionerna som enformiga. Eleverna

uttrycker önskemål som exempelvis fler grupparbeten, färre långa föreläsningar och mer eget arbete.

Ett utvecklingsområde är att variera arbetsformer under lektionstid i högre utsträckning.

Studiero

Eleverna upplever “alltid”, “ofta” eller “ibland” att det är arbetsro på lektionerna men en jämn skattning mellan pojkar och flickor. Merparten av eleverna tycker “aldrig” eller “sällan” att det är så stökigt på lektionerna att de inte kan koncentrera sig. Cirka en av fyra elever har svarat “ofta” på frågan. Flickor har skattat något lägre än pojkar.

Trygghet

Majoriteten av eleverna känner sig “aldrig” rädda för andra elever på skolan. Frågan är skattad högt bland både pojkar och flickor men flickor har skattat betydligt högre. Liknande svar gäller för frågan om eleverna känner sig rädda för lärare eller andra vuxna på skolan. Skattningen är mycket hög och merparten av eleverna svarar “aldrig” på frågan. Även här har flickor skattat högre än pojkar.

Eleverna känner “helt och hållet” eller “till stor del” att de kan vara sig själva i skolan. Pojkar har skattat något lägre med fler svar än flickor på “till viss del”. Eleverna känner sig trygga på skolan “helt och hållet” eller “till stor del”. Både pojkar och flickor har skattat frågan högt men flickor har skattat frågan högre. De allra flesta eleverna anger att de “aldrig” blir utsatta för hot av andra elever på skolan. Pojkar har skattat frågan lägre med fler svar på “sällan” än flickor. Trots detta är frågan mycket högt skattad. Eleverna anger även att de “aldrig” blir utsatta för våld av andra elever på skolan. Pojkar har skattat frågan något lägre med några svar på “sällan”, “ibland” och “ofta”.

Eleverna bekräftar i utvärderingen att de känner sig trygga på skolan och har ett gott förtroende till sina lärare. Några av klasserna lyfter att de kan öka tryggheten ytterligare genom att vara mer inbjudande och visa lärare och elever mer respekt.

Förhindra kränkningar

Eleverna anger att de litar på att de vuxna i skolan gör tillräckligt om någon elev blir illa behandlad “till stor del” eller “helt och hållet”. Pojkar har skattat högre än flickor med en majoritet av “helt och hållet”. Elevernas svar gällande om de vuxna har koll på vad som händer på rasterna är splittrade. Svaren är någorlunda jämnt fördelade mellan “alltid”, “ofta”, “ibland”, “sällan” och “vet inte”. Några elever har även svarat “aldrig”. Flickor har skattat frågan betydligt lägre än pojkar med störst andel svar på “ibland”. Pojkar har störst andel svar på “alltid”.

Eleverna bekräftar i sin utvärdering att de vuxna på skolan gör tillräckligt om en elev blir illa behandlad och konstaterar att det är viktigt för att de ska känna sig trygga på skolan. En av klasserna i åk. 2 uppger att det kan förekommer diskriminerande kommentarer bland eleverna ibland.

Elevhälsa

Eleverna känner "helt och hållet" eller "till stor del" att det finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur de mår. Pojkar har skattat frågan något högre än flickor. Generellt har eleverna skattat frågan högt. Eleverna upplever att det är "mycket lätt" eller "ganska lätt" att få hjälp av elevhälsan. Flickor har skattat frågan något lägre och har en större andel svar på "vet inte" än pojkarna.

Draftit

- En sammanställning av skolans kränkingsärenden har gjorts. Under läsår 23/24 har 16 anmälningar om kränkande behandling upprättats och utretts. Vid 56,25% av de inkomna anmälningarna upplever sig pojkar utsatta, vid 25% flickor, 12,5% vet ej och 6,25% ej angivet, 12,5% hen/annat.
- Vid 38,89% är det flickor som anges som utsättare, 38,89% pojkar, 11,11% vet ej och 11,11% ej angivet.
- Majoriteten, 38,89% av inkomna anmälningar är i form av text/bild. 16,67% i form av psykosocial karaktär. 11,11% verbal, 11,11% diskriminering, 16,67% fysiskt våld och 5,56% trakasserier.
- **Kränkningar fördelat på klasser:** BET21 (2 st) 12,5%, SA22 (3 st) 18,75%, SA23 (5 st) 31,25%, NA23 (4 st) 25%, BET22 (1 st) 6,25 och ej angivet (1 st) 6,25%.
- **Platser där kränkningar förekommer:** Flera platser (3 st) 17,65%, Klassrum (7 st) 41,18%, Sociala medier (4 st) 23,53%, korridor (2 st) 11,76% och annan plats (1 st) 5,88%.

3. Åtgärda

Kön

- Skolan arbetar aktivt för att motverka könsstereotypiska mönster.
- Könsneutrala alternativ används vid enkäter.
- Skolan arbetar aktivt med att tydliggöra kriterier för bedömning för att undvika upplevelse av könspåverkan.
- Vi arbetar aktivt för respekten för allas lika värde genom att utgå från varje individs intresse, behov och förmåga.
- Inom ramen för undervisning arbetar vi aktivt för att bryta traditionella könsroller genom litteratur och värdegrundsarbete

Ansvarig: rektor, all personal

Tidsplan för åtgärder: Utvärderas i juni 2025

Könsöverskridande identitet eller uttryck

- I våra pedagogiska samtal med elever problematiserar vi samhällsnormer.
- Vi arbetar med att stärka elevernas självbild och självkänsla i att vara och se ut som eleven vill.
- Inom ramen för undervisning pratar vi om allas lika värde och att varje elev har rätt att bli bemött som den individ den vill vara.

Ansvarig: rektor, all personal

Tidsplan för åtgärder: Utvärderas i juni 2025

Etnisk tillhörighet

- Vi uppmuntrar elever och vårdnadshavare att använda sitt modersmål i hemmet.
- Vi väljer bild- och textmaterial som speglar olika människor med olika utseende och bakgrund.

Ansvarig: rektor, all personal

Tidsplan för åtgärder: Utvärderas i juni 2025

Religion eller annan trosuppfattning

- Vi uppmuntrar och uppmärksammar olika traditioner och högtider i vardagen.

Ansvarig: rektor, all personal

Tidsplan för åtgärder: Utvärderas i juni 2025

Funktionsnedsättning

- Vi anpassar utbildningsmaterial och formen för lärandet utifrån individuella förutsättningar, såväl synliga som osynliga.
- Lokalerna ska vara anpassade för att kunna ta emot elever med olika funktionsnedsättningar.

Ansvarig: rektor, all personal

Tidsplan för åtgärder: Utvärderas i juni 2025

Sexuell läggning

- Vi arbetar med att stärka elevens självkänsla och respektera varandras olikheter.

- I diskussioner som berör familjeliv och samhälle tar vi upp olika sexuella läggningar i relationer och olika typer av familjekonstellationer.

Ansvarig: rektor, all personal

Tidsplan för åtgärder: Utvärderas i juni 2025

Ålder

- Vi uppmanar alla elever att aktivt delta i elevdemokratiska sammanhang för att uttrycka sina åsikter i form av klassråd, elevråd och Trygghetsråd.

Ansvarig: rektor, all personal

Tidsplan för åtgärder: Utvärderas i juni 2025

Hedersrelaterat våld och förtryck

- Vi uppmärksammar och förstår utsattheten för de som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck.
- Vi identifierar varningstecken som tyder på en utsatthet för hedersrelaterat våld och förtryck.

Ansvarig: rektor, all personal

Tidsplan för åtgärder: Utvärderas i juni 2025

Planerade åtgärder läsår 24/25

Mål	Åtgärder och resurser	Tidsplan	Ansvar	Uppföljning
Skapa förutsättningar för goda relationer och tydlighet gällande stöd och information om utbildningen.	Skapa en tydlig planering för mentorsdagar för blivande årskurs 1-elever.	Skolstart.	All personal.	Augustidagarna
	Informationsmöte om studieplanering och studieteknik för eleverna i årskurs 1.	Löpande läsår 24/25.	Specialpedagog.	Följs upp i slutet av läsåret.
	Årskurs 1-elever bjuds in till psykosocialt samtal hos kurator.	HT 24.	Kurator.	Följs upp i slutet av läsåret.
Skapa förutsättningar för	Normkritiskt arbete i klasserna kopplat till	Löpande läsår 24/25.	All personal.	Följs upp i slutet av läsåret.

en ökad upplevelse av gott bemötande elever emellan.	sexualitet, samtycke och relationer.	Löpande läsår 24/25.	Undervisande lärare	Följs upp i form av Trivsel- och kvalitetsenkät.
	Aktivt arbete för att öka elevernas delaktighet och inflytande inom ramen för undervisningen.	Löpande läsår 24/25.	Undervisande lärare och EHT	Följs upp i slutet av läsåret.
	Fortsatt systematiskt arbete utifrån diskrimineringsgrunderna och kränkande behandling i form av värdegrundslektioner	Löpande läsår 24/25.	Kurator.	Följs upp i slutet av läsåret.
	Externa workshops i klasserna kopplade till diskrimineringsgrunderna.	Början av HT 24, löpande.	Undervisande lärare	Följs upp i slutet av läsåret.
	Trygghetsrådet ska genomföra 4 träffar med 2 elevrepresentanter från varje klass.	Löpande läsår 24/25.		
Blandade klasser under aktivitetsdagarna för en ökad klassöverskridande gemenskap.				
Skapa förutsättningar för en ökad upplevelse av studiero och arbetsro under lektionstid.	EHT ska bjuda in mentorer till EHT-möten vid behov.	Löpande läsår 24/25.	Rektor	Löpande under läsår 24/25
	Förutbestämda klassrumsplaceringar i årskurs 1.	Löpande läsår 24/25.	Undervisande lärare	Löpande under läsår 24/25

4. Följ upp och utvärdera

I juni 2025 följer skolan upp de aktiva åtgärderna och utvärderar läsåret 24/25.

Ansvarig: rektor, all personal

Planens giltighetstid: 2024-08-31 till och med 2025-08-29

Bilaga 1

Rutiner om elev i samband med verksamheten känner sig kränkt av andra elever

(Skollagen 2010:800, kap 14:1)

När personal får kännedom om pågående kränkning, mobbning, trakasserier eller diskriminering

All skolans personal som blir vittne till/får kännedom om kränkande behandling ingriper genast genom att avbryta handlingen och ansvarar för att göra en anmälan om kränkande behandling.

All kränkande behandling ska dokumenteras och rapporteras genom det nätbaserade systemet *Draftit*.

1. Den som bevittnar en kränkning har ansvar att skriva en kränkingsanmälan i *Draftit* inom 24 h. Rektor anmäler till huvudmannen samma dag som kränkingsanmälan inkommer. Om elever är under 18 år informeras vårdnadshavare.
2. Rektor delegerar ansvaret för att utreda händelsen och åtgärda situationen till mentor eller EHT.
3. Den som fått det delegerade ansvaret ska göra en skriftlig utredning i *Draftit*. Utredningen ska vara färdig inom 5 arbetsdagar. Utredningen består av enskilda samtal med inblandade elever.
4. Informationen som framkommer genom utredningen utgör underlag för lämpliga åtgärder/insatser. Detta dokumenteras i *Draftit*.
5. Uppföljning av Åtgärder/insatser sker av ärendet för att säkerställa att kränkning har upphört.
6. Ärendet avslutas.

Rutiner om barn/elev i samband med verksamheten känner sig kränkt av vuxen

Vid ärenden där elev upplever sig utsatt för kränkande behandling av vuxen är det rektor som ansvarar för samtalen med eleven och den vuxne.

1. Rektor anmäler samma dag i *Draftit* och till huvudmannen. Rektor informerar elevens vårdnadshavare samma dag (om eleven är under 18 år).
2. Rektor öppnar en utredning i *Draftit* och håller enskilda samtal med de inblandade.
3. Beroende på ärendets art kan åtgärderna se olika ut. Huvudmannens HR-avdelning kan behöva kopplas in.
4. Uppföljning sker av ärendet med elev för att säkerställa att kränkningarna upphört innan ärendet avslutas.

Bilaga 2

Om en elev känner sig utsatt för hedersrelaterat våld och förtryck

Varningstecken som kan tyda på att en elev är utsatt:

- Önskemål från hemmet om undantag från viss undervisning eller aktiviteter, till exempel idrott, sexualitet, samtycke och relationer, skolresor.
- Återkommande magont, huvudvärk och illamående.
- Återkommande frånvaro från skolan.
- Stark oro att hemmet ska få vetskap om uppstådd skolfrånvaro.
- Koncentrationssvårigheter och försämrade studieresultat.
- Synliga skador av våld.
- Depression och självmordstankar.
- Kvardröjande i skolan efter sista lektionen/ eller att eleven alltid har bråttom hem/ går tidigare.
- Hemmet utövar stor kontroll av barnets fritid, exempelvis att barnet inte får delta i aktiviteter utanför skolan.
- Vårdnadshavare som drar sig undan kontakt med skolan och/eller socialtjänst och motsätter sig olika stödinsatser.
- Avsaknad av vuxna stödpersoner utanför familjen eller gruppen.
- Eleven uttrycker oro över att föras ut ur landet under sommarlov eller utlandssemester och bli bortgift.
- Eleven uttrycker en oro över att familjen/gruppen ska få reda på att hen är homosexuell, bisexuell eller transperson.
- Eleven uttrycker önskan om att kontrollera/”återställa” sin “mödomshinna”.
- Eleven uttrycker önskemål om att inte gå i samma klass/skola som syskon eller kusiner.
- Familjemedlemmar som kontrollerar mobiltelefon eller dator.
- Eleven får inte gå ut efter skolan på egen hand/får inte gå ut alls.
- Krav på att kontrollera syskon, kusiner eller andra inom gruppen.
- Familjen/gruppen diskuterar omvändelse av HBTQI+-personer.

Frågor att ställa om du misstänker att en elev är utsatt:

- Upplever du dig kontrollerad och på vilket sätt? Hur länge har kontrollen pågått?
- Finns det någon i din omgivning du är rädd för? Varför?
- Finns det saker du måste göra men inte vill?
- Finns det krav som ställs på ditt utseende/ditt sätt att “vara”?
- Vilka argument används för att reglerna ska efterföljas?
- Vilka metoder används för att reglerna ska efterföljas?
- Vilka personer upprätthåller reglerna?

- Vilka är konsekvenserna om reglerna bryts?
- Hur länge har kontrollen pågått?
- Föreligger underliggande eller direkt uttalade hot, från vem eller vilka?
- Förekommer våld, från vem eller vilka?
- Har du tillåtelse att ha vänner av motsatt kön?

Rutiner om barn/elev i samband med verksamheten utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck

All personal som arbetar inom skolan är skyldig att anmäla till socialtjänsten om de får kännedom eller misstänker att ett barn far illa enligt 14 kap. 1 § SoL.

En förutsättning för att kunna uppmärksamma och hjälpa elever som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck är att personal ser och förstår vad som händer. Det är därför nödvändigt att personalen har en grundkunskap om hedersnormernas mekanismer och vågar ställa frågor till eleven om det finns en misstanke om hedersproblematik.

Åtgärder

Om personal får kännedom eller misstänker att en elev utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck ska hen agera enligt följande:

1. Ställ frågor kring elevens nuvarande situation, se exempel ovan.
2. Informera skolans rektor och EHT om misstankar/iakttagelser.
3. Rektor tillsammans med EHT gör en ansvarsfördelning för arbetet och ansvarar för att dokumentering av ärendet genomförs löpande.
4. Rektor tillsammans med EHT ansvarar för att en kartläggning av elevens situation och nätverk finns på plats. Vid behov konsulteras Resursteam Heder.
5. EHT eller lämplig personal ger eleven stöd och ställer frågor om elevens egen inställning till sin situation och elevens mående. Ta nödvändiga kontakter utanför skolan, exempelvis ungdomsmottagning och BUP.
6. Rektor tillsammans med EHT anmäler eventuell oro till socialtjänsten.

Akuta åtgärder

Om personal uppfattar situationen som akut ska omedelbar kontakt tas med polis och socialtjänst. Detta är aktuellt när:

- Det finns en akut risk för att eleven ska bli utsatt för våld,
- risk att ingå äktenskap mot sin vilja,
- risk att bli bortförd,
- risk att utsättas för könsstympning

Det kan vara svårt att bedöma vad som är ett akut läge. Kontakta därför socialtjänsten för att låta dem göra en bedömning.